

УДК 378.14

Ромакін В.В., Миколаївський державний гуманітарний університет імені Петра Могили

Ромакін Володимир Вікторович – начальник міжнародного відділу МДГУ ім. Петра Могили. Займається міжнародними програмами для студентів та викладачів. Коло інтересів: етика відносин в академічному просторі.

ДОСВІД УНІВЕРСИТЕТІВ США В ДОСЛІДЖЕННЯХ АКАДЕМІЧНОЇ ПОРЯДНОСТІ

У статті представлено огляд досліджень американських учених з етичних питань. Розглянуто деякі стратегії впровадження академічної порядності: кодекси честі та створення відповідного клімату в університеті.

The article includes a review of American scientists' study of some ethic issues: Certain academic integrity strategies, such as honor codes and special climate in campus are considered.

Центр Академічної Освіти (Center for Academic Integrity) США визначив академічну порядність (academic integrity) як обов'язкове дотримання за будь-яких умов п'яти фундаментальних цінностей: чесності, довіри, справедливості, поваги та відповідальності [9]. Фундаментальною проблемою академічної порядності, як визначають дослідники, є академічна нечесність [5].

Проблема академічної порядності в Україні має два аспекти. З одного боку, це катастрофічний рівень академічної нечесності, типовий для всього пострадянського простору та визначений іноземними викладачами, перш за все стипендіатами імені Фулбрайта, як такий, що вимагає невідкладної та першочергової уваги [25, 33, 57]. З іншого боку, українське суспільство, насамперед освітяни, не надавали суттєвої уваги цій проблемі, тому що в пострадянському суспільстві на тлі боротьби з корупцією і розкраданням державної та громадської власності проблема академічної порядності для багатьох видається несуттєвою.

У США, навпроти, боротьба за академічну порядність має давні традиції та досліджується тривалий час. Не тільки освітяни, а й журналісти та політики залучені до цього, тому що академічна етика у значній мірі визначає

майбутні стосунки в бізнесі та суспільстві [19, 48]. За оцінкою американських учених, обговорення проблем академічної порядності триває вже від 50 до 70 років [10, 54]. Дослідники підкреслюють значення історичного досвіду розвитку академічної порядності [12, 29]. Етичні норми змінюються із розвитком суспільства. Наприклад, традиційні кодекси честі трансформуються у модифіковані, які розглядають нечесність як помилку, а не злочин, та надають студентіві шанс виправитися.

У результаті огляду літератури можна визначити такі підходи до аналізу академічної порядності:

1. Кількісні та якісні дослідження, що спираються на ставлення учасників навчального процесу і стосуються, головним чином, таких питань:

1.1. Як студенти дотримуються академічної порядності? Це є найбільш популярним видом дослідження, який включає опитування студентів одного або декількох університетів щодо того, чи припускалися вони списування і з яких причин. Дослідники повідомляють, що від 35 [11] до 75 [53] відсотків студентів списували хоча б один раз. Найчастіше списування полягало у плагіаті [7], підказках на тестах, у

підробці бібліографічних джерел [59], копіюванні інформації без посилань [50].

Як правило, додатково досліджувалися впливи інших факторів, таких, як стать, рік навчання, національність тощо [64, 52, 21, 15, 51, 18, 1, 50]. Наприклад, деякі дослідження не виявили суттєвої різниці між поведінкою іноземних та американських студентів, що привело до висновку: культурне середовище має більший вплив, ніж попереднє виховання [31, 55]. Це підкреслює важливість створення спеціального культурного клімату в українських університетах, який буде сприяти дотриманню умов академічної порядності.

Суттєва частина досліджень присвячена визначенню мотивації проявів нечесності. Студенти називали такі причини нечесної поведінки: прагнення до кращих оцінок [32], перевантаження [11], брак знань з основ академічної порядності [9], а також причини, що змушували залишатися чесними: страх бути спійманим [32], особиста чесність [11], а також почуття провини та моральна відповідальність [56].

Зі здивуванням ми дізнаємося, що отримання знань, ключова місія освіти, не присутнє серед важливих причин, які впливають на студентське бажання залишатися чесним. Звідси постає таке питання: чи цей мотив недостатньо розглянутий у дослідженнях, чи студенти, дійсно, мають низький рівень мотивації до знань, і це є надзвичайно важливою, але прихованою причиною нечесності. В Україні, де освіта часом є дуже формальною [25] і мотивація отримати диплом є традиційно вищою, ніж інтерес до знань, рівень нечесності величезний. Тому проблема впливу мотиву отримання знань на академічну порядність, точніше – його брак, вимагає спеціального дослідження.

1.2. Як професори та адміністрація реагують на випадки списування? Дослідники визначили, що викладачі намагаються оминати офіційні процедури розслідування та покарання в університетах та пробують розібратися у цих випадках приватно [27, 4]. Причинами приховання інцидентів з порушенням академічної нечесності є або бажання уникнути складного і виснажливого розслідування [64], або формальність і негнучкість офіційних процедур [2]. Часто професорами навіть не усвідомлюється серйозність цієї проблеми [4, 61]. Більше того, їхня поведінка може провокувати нечесність [3]. До того ж професори називають інші причини студентської нечесності, ніж самі студенти [20], наприклад студентську толерантність до випадків нечесності [65].

1.3. Які причини зростання академічної нечесності? Вчені реєструють суттєве зростання нечесності протягом останніх років, причому Інтернет часто називають найбільш поширеним

джерелом плагіату [46, 17]. Більш ніж 50% студентів допускають можливість використання Інтернету для списування [56]. Дослідники часто доходять висновку, що сучасні інформаційні технології є причиною зростання нечесності [63, 65]. Деякі дискусії, щоправда, висувають таку ідею, що зменшення впливу мотивації для отримання знань є більш важливим фактором зростання плагіату. Наприклад, McCabe [39] висуває ідею, що списування є реальною проблемою тільки при вивченні тих предметів, які не цікавлять студентів. Якщо це так, тоді причина зростання нечесності може полягати у зменшенні студентського інтересу до отримання конкретних знань.

Willen [60] визначив, що 38% студентів коледжів вдаються до плагіату з Інтернету, а 40% – до плагіату з друкованих видань. Це може означати, що сучасні інформаційні технології не є причиною зростання нечесності, а Інтернет, як і безліч якісних книжок, лише забезпечує альтернативні шляхи до отримання знань, що, у свою чергу, призводить до зменшення інтересу до традиційних форм навчання. Це доводить необхідність спеціального дослідження впливу шляхів та мотиву отримання знань на академічну порядність.

2. Дискусії стосовно проблем та стратегій академічної порядності:

2.1. Яка стратегія є найкращою? Африканське прислів'я говорить: „Потрібне ціле село, щоб виховати дитину”. Таким образом чином McCabe [39] пояснив головну ідею стратегій академічної порядності, яка полягає у спільних зусиллях всієї університетської спільноти не тільки знизити нечесність, а й знайти нові творчі шляхи забезпечення зростання відповідальності студентів як нової генерації громадян суспільства.

Багато стратегій спрямовано на створення засобів виявлення плагіату [44, 13, 16], але та більшість – безпосередньо на студентів. Наприклад, рекомендації [55] включають публікацію документів з академічної порядності, інформування студентів, особливо іноземних, щодо системи контролю та адекватного покарання за нечесну поведінку. Центр академічної порядності (Center for Academic Integrity) запропонував рекомендації, що містять чіткі правила, політику та процедури, які інформують спільноту про процедури академічної порядності, готовність до майбутніх змін в освіті, регулярну оцінку ефективності методів та можливі шляхи їх покращання [8].

Дані, зібрані в багатьох університетах США, показали, що найбільш популярним елементом стратегій є кодекси честі [6].

2.2. Який вплив кодекси честі чинять на академічну порядність і як їх слід застосовувати? Кодекс честі є одним з найбільш ефективних засобів прищеплення моральної

відповідальності [43]. Окрім зменшення академічної нечесності, кодекси честі непрямо сприяють моральному розвитку, залученню студентів та створенню середовища довіри [23]. В університетах, що мають кодекси честі, професори краще ставляться до політики академічної порядності, системи моніторингу та передбачених санкцій, у той же час в університетах, де кодекс честі не прийнятий, вони віддають перевагу персональним діям безпосередньо щодо порушників [42].

Стратегія модифікованих кодексів честі приводить до зниження рівня студентської нечесності [38, 42]. Однією з головних відмін модифікованих кодексів є те, що випадки порушень розглядаються як помилка, а не злочин, так студенту дається шанс виправитися. Наприклад, в Maryland University замість виключення студент, який вперше допустився нечесності, отримує оцінку „XF” (незадовільно, внаслідок академічної нечесності) з можливістю виправити її на “F”, тобто незадовільно [45].

Деякі наукові роботи стверджують, що кодекс сам по собі ще не є впливовим фактором, і потрібне створення спеціальних умов для його ефективної дії [28, 20, 14]. Ефективність кодексу спирається на історію, соціальні аспекти, культуру і традиції університету [23]. Тому особливості культури та традицій у кожному кампусі повинні бути розглянуті на всіх рівнях університету ще до впровадження кодексу [21]. McCabe та Pavela [40] запропонували 10 заходів для запровадження модифікованих кодексів честі. Вони підкреслили важливість залучення студентських лідерів для створення середовища непримиренності до нечесності та навчання студентів основ академічної порядності [41].

2.3. Як створити клімат, який допоможе студентам прийняти цінності академічної порядності? Питання академічної порядності має бути розглянуте в контексті всієї культури університету, створеної студентами, викладачами і адміністрацією [47]. Головною метою є створення такого середовища, яке надихає студентів та викладачів вірити у цінності академічної порядності [43]. Багато дослідників доходять висновку, що студентів потрібно навчати стандартів академічної порядності [60, 63]. Таке навчання включає: інформування студентів, і першокурсників зокрема, щодо правил та положень, які стосуються академічної порядності [62]; інтелектуальної та етичної шкоди списування [60]; включення вимог академічної порядності до навчальних програм [48]; створення спеціальних курсів [17,7]; сприяння студентській та викладацькій активності, спрямованій на підтримку академічної порядності [37, 26]; підтримку діалогу, спрямованого на цінності академічної порядності [30]; зменшення можливостей для списування, впровадження письмових

зобов'язань та присягань бути чесним під час тестування [48]. Якби тільки ставлення викладачів та університетської спільноти до академічної порядності досягло рівня академічної свободи, це призвело б до трансформації всієї інтелектуальної громади з подальшим нескінченим розвитком обох [15].

Вивчення досвіду боротьби освітян США за академічну порядність має велике значення для вищої освіти України. Неможливо вирішити проблеми верховенства права в нашому суспільстві без "Верховенства Порядності". Це вимагає обов'язку дотримуватися етичних норм від кожного члена суспільства, в першу чергу, його майбутніх лідерів. Найважливіша особливість Верховенства Порядності полягає у тому, що воно спирається, головним чином, на персональну внутрішню потребу бути чесним, а не на соціальний контроль. Тому стратегічною науковою задачею є пошук шляхів провокування цієї потреби. Саме тому дослідження впливу мотивації студентів на академічну порядність є дуже важливим для України. Прогрес академічної порядності створить інкубатори порядності в університетах та сприятиме підготовці порядних лідерів нашого суспільства.

Практичне використання американського досвіду буде спрямоване на адміністрацію та викладачів українських університетів. Завдяки розповсюдженню результатів досліджень увагу українських освітян буде повернуто до того, яке велике значення має академічна порядність у США. Вони ознайомляться із досвідом становлення академічної порядності та кращих стратегій, наприклад кодексами честі, кліматом академічної порядності в університетах тощо. Це змусить їх замислитися про стан академічної порядності у власних університетах. Вони також зможуть оцінити існуючі моделі академічної порядності та, з урахуванням особливостей свого університету, розробити власну стратегію впровадження і розвитку.

Висновки

Вивчення результатів досліджень академічної порядності є дуже важливим. Успішний та невдалий досвід, еволюція етичних норм та цінностей, академічні, соціальні та культурні умови, що вплинули на стан і політику порядності, – все це допоможе створити ефективну сучасну модель академічної порядності.

Американська вища освіта має довгу історію академічної порядності та величезні ресурси для її дослідження. Тому винятково корисним буде вивчити сучасні стратегії, які застосовують американські університети, та проаналізувати можливість їхнього використання в Україні, враховуючи відмінність у культурі та традиціях, а також у мотиваціях до нечесності. При цьому необхідно надати особливої уваги ще не вивченому питанню впливу потреби у знаннях на академічну чесність.

Література

1. Anzivino, K. The Relationship Between Gender, Student Group Membership, Self-Esteem, and Academic Dishonesty (College Students). *DAI*, vol. 57, no. 10A, 1996: p.4195.
2. Atlas, A. (2003). Words of honor. Might there be a better way of fighting plagiarism? <http://www.harvardindependent.com/news/2003/04/03/News/Words.Of.Honor-408006.shtml> (last accessed on 07/05/2003).
3. Biernacki, C. H. An investigation of faculty teaching behaviors that may influence students' decisions to engage in acts of academic dishonesty in higher education. *DAI*, vol. 65, no. 09A, 2004: p. 3295.
4. Bower, D. J. Responding to Academic Dishonesty: Faculty and Student Perspectives (Cheating). *DAI*, vol. 59, no. 08A, 1998: p.2877.
5. Brimble, M., Stevenson-Clarke, P. Perceptions of the Prevalence and Seriousness of Academic Dishonesty in Australian Universities. *Australian Educational Researcher*; v32, n3, 2005: pp. 19-44.
6. Bush D. K. An examination of how selected colleges and universities promote student academic integrity. *DAI*, 61, no. 06A, 2000: p. 2205
7. Callaway, R. L. The Self-Reported Attitudes, Behaviors, Extent, and Types of Academic Dishonesty at Selected Community Colleges in a Midwestern State (Integrity). *DAI*, vol. 59, no. 12A, 1998: p. 4374.
8. Center for Academic Integrity. The Fundamental Values of Academic Integrity: Honesty, Trust, Respect, Fairness, Responsibility. http://www.academicintegrity.org/fundamental_values_project/pdf/FVProject.pdf, (2004).
9. Center for Academic Integrity Research, (2006). http://www.academicintegrity.org/cai_research.asp.
10. Clark, K. Understanding student perspectives on academic integrity and integrity in the workplace. *DAI*, vol. 65, no. 01A, 2003: p. 82 .
11. Clifford, K. O. College Students' Perceptions Of Academic Integrity and Campus Climate at Small Colleges. *DAI*, vol. 57, no. 10A, 1996: p.4282.
12. Cole, C. A. Academic dishonesty among college students: Themes of the professional literature, 1950—1997. *DAI*, vol. 64, no. 01A, 2002: p. 79.
13. Dahl S. Turnitin®: The student perspective on using plagiarism detection software. *Active Learning in Higher Education*, Vol. 8, No. 2, 2007: pp.73-191.
14. DiSabatino Showghi, G. A tradition of honor / *DAI*, vol. 65, no. 06A, 2004: p. 2119.
15. Drinan, P. Loyalty, Learning, & Academic Integrity. *Liberal Education*; v85 n1, 1999: pp. 28-33.
16. Foster, A. L. Plagiarism-Detection Tool Creates Legal Quandary. *Chronicle of Higher Education*; v48 n36, 2002: pp. A37-A38.
17. Fricker, B. A.; Armstrong, W.; Carty, H. The Proposed UCSD Academic Integrity Tutorial Pilot Project: A Formative Evaluation. ERIC, Report: ED479133, 2003: 14pp.
18. Gambill, S. T. Discouraging academic dishonesty: Perceived best practices for one liberal arts college. *DAI*, vol. 64, no. 07A, 2003: p. 2401.
19. Granitz, N., Loewy, D. Applying ethical theories: Interpreting and responding to student plagiarism. *Journal of Business Ethics*, vol. 72, issue 3, 2007, pp. 293-306.
20. Hall, T. L. Honor Among Students: Academic Integrity and Student Cultures (Cheating). *DAI*, vol. 57, no. 07A, 1996: p. 2960.
21. Hendershott, A., Drinan, P.; Cross, M. Toward Enhancing a Culture of Academic Integrity. *NASPA Journal*; v37 n4, 2000: pp. 587-597.
22. Hendershott, A.; Drinan, P. F.; Cross, M. Gender and Academic Integrity. *Journal of College Student Development*; v40 n4, 1999: pp. 345-354.
23. Holcomb, T. R. A Case Study Analysis of Honor Codes at Six Institutions Of Higher Education (Moral Development, Dishonesty). *DAI*, vol. 54, no. 02A, 1992: p.435.
24. Hutton, P. A. Understanding Student Cheating and What Educators Can Do about It. *College Teaching*; v54 n1, 2006: pp. 171-176.
25. Johns, R. Academic Corruption in Ukraine. *Ukraine Fulbright Alumni Association Newsletter*, 6, 2001. www.fulbright.kiev.ua/newsletters/06/p04ua.html.
26. Keith-Spiegel, P. , Whitley, B. E Jr. Special issue: Academic dishonesty. *Ethics & Behavior*, vol. 11, no. 3, 2001: pp. 217-363.
27. Lang, D. J. Faculty perceptions, attitudes, and experiences with academic integrity at a small, private, technological university. *DAI*, vol. 66, no. 11A, 2005: p. 3950.
28. Langone, M. Faculty perceptions of academic and clinical dishonesty in traditional honor code and nonhonor code nursing programs. *DAI*, vol. 67, no. 04B, 2006: p. 1897.
29. Levine, J. E. Sidney Hook's changing conception of academic freedom in the context of debates over anti-communism. *DAI*, vol. 61, no. 04A, 2000: p. 1327
30. Levine, J. H. What We Are Learning about Academic Integrity. *About Campus*; v6 n1, 2001: pp. 9-16.

31. Lulat, Y. The Academic Impact of Foreign Graduate Students: Perceptions of Faculty. *DAI*, 54, no. 09A, 1993: p.3353
32. Lumsden, D. B., Arvidson C. Academic integrity among community college students: Findings of a preliminary investigation. http://findarticles.com/p/articles/mi_qa4011/is_200101/ai_n8931754.
33. Lyberg M. and Nemolovska T. Cheating: American and Ukrainian experience. *Ukraine Fulbright Alumni Association Newsletter*, 6, 2001. www.fulbright.kiev.ua/newsletters/06/p08ua.html.
34. McCabe D.L. Research on Academic Integrity, Cornell University. http://www.clt.cornell.edu/campus/teach/grad/McCabe_Cornell.ppt.
35. McCabe, D.L. The influence of situational ethics on cheating among college students. *Sociological Inquiry*, 63(3), 1992: pp. 365—374.
36. McCabe, D.L.; Butterfield, K.D.; Trevino, L.K. Faculty and Academic Integrity: The Influence of Current Honor Codes and Past Honor Code Experiences. *Research in Higher Education*; v44 n3, 2003: pp. 367-385.
37. McCabe, D.L.; Makowski, A.L. Resolving Allegations of Academic Dishonesty: Is There a Role for Students To Play? *About Campus*; v6 n1, 2001: pp.17-21.
38. McCabe, D. L.; Trevino, L. K.; Butterfield, K. D. Honor Codes and Other Contextual Influences on Academic Integrity: A Replication and Extension to Modified Honor Code Settings. *Research in Higher Education*; v43 n3, 2002: pp. 357-378.
39. McCabe, D.L. It Takes a Village: Academic Dishonesty & Educational Opportunity. *Liberal Education*; v91 n3, 2005: pp. 26-31.
40. McCabe, D.L., Pavela, G. Some Good News about Academic Integrity. *Change*; v33 n5, 2000: pp. 32-38.
41. McCabe, D.L.; Pavela, G.. Ten Principles of Academic Integrity: How Faculty Can Foster Student Honesty. *Change*; v36 n3, 2004: p.10.
42. McCabe, D.L.; Butterfield, K. D.; Trevino, L.K. Faculty and Academic Integrity: The Influence of Current Honor Codes and Past Honor Code Experiences. *Research in Higher Education*; v44 n3, 2003: pp.367-85.
43. Nuss, E. M. What Colleges Teach Students about Moral Responsibility? Putting the Honor Back in Student Honor Codes. ERIC, Report: ED393346. 12pp. Paper presented at the Annual Meeting of the Institute on College Student Values (Tallahassee, FL, February 3, 1996).
44. Park, C. Rebels without a Clause: Towards an Institutional Framework for Dealing with Plagiarism by Students. *Journal of Further and Higher Education*; v28 n3, 2004: pp. 291-306.
45. Pavela G. Applying the power of association on campus: a model code of academic integrity. http://www.jpo.umd.edu/docs/toomuch2_wrk.pdf.
46. Plowman, T. S. Academic Integrity and Informational Technology. *TechTrends*; v44 n1, 2000: pp.24-30.
47. Puka, B. Student Cheating: As Serious an Academic Integrity Problem as Faculty-Administration Business as Usual? *Liberal Education*; v91 n3, 2005: pp. 32-35.
48. Scanlan, C. Strategies to Promote a Climate of Academic Integrity and Minimize Student Cheating and Plagiarism. *Journal of Allied Health*. http://findarticles.com/p/articles/mi_qa4040/is_200610/ai_n16756064.
49. Scott, K. Academic dishonesty: The impact of honor codes on cheating as perceived by student leaders in selected Texas universities. *DAI*, vol. 62, no. 04A, 2001: p. 1359.
50. Seirup-Pincus, H. J. Academic Dishonesty: Faculty Perspectives (Cheating). *DAI*, vol. 56, no. 05A, 1995: p.1682
51. Shaw, D. C. Academic dishonesty in traditional and online courses as self-reported by students in online courses. *DAI*, vol. 65, no. 01A, 2004: p. 90.
52. Sims, R. L. The Severity of Academic Dishonesty: A Comparison of Faculty and Student Views. *Psychology in the Schools*; v32 n3, 1995: pp.233-238.
53. Sistrunk, B. D. Academic Misconduct: Methods Of Influencing Undergraduates' Perceptions Of The Seriousness And Frequency Of Cheating (Ethics). *DAI*, vol. 58, no. 09A, 1997: p.3443.
54. Smith, T. R. Challenging Academe's Mystique: Applying Criminological Theories to College Student Cheating. *DAI, A: The Humanities and Social Sciences*, vol. 61, no. 12, 2001: p. 4957-A.
55. Sumrain, I. A. Academic Dishonesty: Comparing American and Foreign Students' Attitudes (Arab, Oregon). *DAI*, vol. 48, no. 05A, 1987: p.1091.
56. Szabo A., Underwood J. Cybercheats: Is Information and Communication Technology Fuelling Academic Dishonesty? *Learning In Higher Education*, vol. 5, no. 2, 2004: pp. 180-199.
57. Von Struensee V. The mission is Possible: Academic Honesty in Ukraine. *Fulbright Alumni Association Newsletter*, 6. www.fulbright.kiev.ua/newsletters/06/p06ua.html.
58. Wajda-Johnston, V. A. Academic dishonesty in graduate programs: Beliefs, perceptions and behavior of students, faculty and administrators. *DAI*, vol. 62, no. 05B, 2001: p. 2507.

59. Ward, J. A. University Students' Views Regarding Academic Dishonesty in two Disciplines (Cheating, Plagiarism). *DAI*, vol. 59, no. 09A, 1998: p.3375
60. Willen, M. Reflections on the Cultural Climate of Plagiarism. *Liberal Education*; v90 n 4, 2004: p55-58.
61. Woods, J. T. Academic Integrity Policies and Practices in Common Law Canadian Universities: An Examination of Compliance with Natural Justice. *DAI*, vol. 59, no. 12A, 1998: p.4381.
62. Zelna, C. L.; Bresciani, M. J. Assessing and Addressing Academic Integrity at a Doctoral Extensive Institution. *NASPA Journal*;v42 n1, 2004: pp. 72-93.
63. Zelna, C.L. Academic integrity and the Internet. *DAI*, vol. 63, no. 01A, 2002 : p. 115.
64. Zimmerman, J. Academic Dishonesty Attitudes and Self-Reported Behaviors in a University Population (Cheating). *DAI*, vol. 59, no. 11A, 1998: p.4083
65. Zink, M. H. Academic integrity's impact via the use of an honor code at Saint Thomas More Academy (Delaware). *DAI*, vol. 66, no. 10A, 2005: p. 3604.